

EMLÉKEZTETŐ

a DH. törvények hatálya alá tartozó szerződések érvénytelenségével kapcsolatos perekkel foglalkozó konzultációs testület 2019. október 30. napján tartott üléséről

1. A Testület 2019. április 10-ei és 2019. június 19-ei állásfoglalásainak hatályosulása

A Kúria Polgári Kollégiumának vezetője – annak érdekében, hogy megállapítható legyen: mennyiben hatályosulnak a bírói gyakorlatban a Konzultációs Testület 2019. április 10-ei és 2019. június 19-ei ülésein elfogadott állásfoglalásai – felhívást intézett az alsóbb fokú bíróságok kollégiumvezetőihez, és a Konzultációs Testület nem kúriai bíró tagjaihoz, hogy küldjenek meg olyan határozatokat, ahol a bíróságok az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötés – tájékoztatás nem megfelelő volta miatti – tisztességtelensége folytán a szerződés érvénytelenségét állapították meg, és az érvénytelenség további jogkövetkezményeit alkalmazták.

A Konzultációs Testület több mint 50 ügyet vizsgált meg, és megállapította, hogy bár a bíróságok jelentős része ismeri a Konzultációs Testület 2019. április 10-ei és június 19-ei állásfoglalásait, az eltelt rövid időszakban azonban még nem született elegendő határozat ahhoz, hogy alkalmazásának gyakorlatából következtetéseket lehessen levonni.

2. Az adós elállásának vagy felmondásának joghatása az adóssal szembeni végrehajtási eljárásban

A Kecskeméti Törvényszék kollégiumvezetője 2019. július 12-én megkereste a Kúria Polgári Kollégiumának vezetőjét, hogy a Konzultációs Testület vitassa meg azt a kérdést: mi a jogkövetkezménye annak, ha az adós a közjegyzői okiratba foglalt, szabályszerűen felmondott kölcsönszerződés záradékolása révén elrendelt végrehajtási eljárásban védekezésül olyan közjegyzői okiratba foglalt, a végrehajtás alapjául szolgáló kölcsönszerződéstől való elállási nyilatkozatot csatol, amelynek időpontja a felmondásnál korábbi. A kérdés különösen akkor vetődik fel élesen, amikor ugyanaz a közjegyző foglalja közokiratba és kézbesíti az adós elállását és a hitelező felmondását, és ez a közjegyző dönt a kölcsönszerződés végrehajtási záradékkal való ellátásáról.

A Konzultációs Testület álláspontja szerint a végrehajtási nemperes eljárás keretében a végrehajtandó követelés érvényes fennállása nem bírálható el, ha tehát a végrehajtást kérő vitatja az adós állítását, miszerint a követelés alaptalan vagy megszűnt, akkor nem a végrehajtás megszüntetésének, illetve a végrehajtási záradék törlésének, hanem a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti per (a korábbi szabályozás szerint a régi Pp. 369. §-ának a) vagy b) pontjára alapított végrehajtás megszüntetése iránti per) megindításának van helye. Ezt támasztja alá a Vht. 56. §-ának (1) bekezdésének b) pontja is, miszerint a végrehajtást elrendelő bíróság végzéssel megszünteti vagy korlátozza a végrehajtást, ha *jogerős bírósági határozat* alapján megállapította, hogy a végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt végrehajtani kívánt követelés vagy az annak alapjául szolgáló jogviszony egészben vagy részben érvényesen nem jött létre.

A Konzultációs Testület tehát egyetértett a Civilisztikai Kollégiumvezetők 2019. április 15-16-ai Országos Tanácskozásának 33. számú állásfoglalásában kifejtettekkel, mely szerint „[a] közjegyző a végrehajtás elrendelése során nem vizsgálhatja, hogy a felmondás a jogszabályi vagy a szerződéses rendelkezéseknek megfelelt-e, pusztán azt jogosult vizsgálni, hogy van-e olyan közokirat, amely a feltétel bekövetkezését tanúsítja. Erre figyelemmel a közjegyzői eljárás kereteit meghaladja annak vizsgálata, hogy a szerződés megszűnt-e, [...] a közjegyző feladatát képező formális vizsgálat pusztán a megfelelő tartalmú közokirat meglétére terjedhet ki, amely így rendelkezésre áll”.

3. A tartozásátvállaló árfolyamkockázatról való tájékoztatásának kérdése

A joggyakorlatban felmerült az a kérdés, hogy a pénzügyi intézményt a fogyasztónak minősülő tartozásátvállalóval szemben is terheli-e ugyanaz a tájékoztatási kötelezettség a deviza alapú kölcsönszerződésben rejlő árfolyam-kockázatot illetően, amit a jogelőd adós megkapott.

A Konzultációs Testület álláspontja szerint, mivel ebben az esetben a fogyasztó adós és a fogyasztó tartozásátvállaló között létrejött szerződésről van szó, a 6/2013. PJE határozat indokolásának az a megállapítása, hogy „[a] deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések esetén a felek között információs egyensúlyhiány áll fenn”, az adott szerződésre nem igaz. Mivel ennek a szerződésnek a pénzügyi intézmény nem alanya, sőt, adott esetben kifejezetten megtagadta a hozzájárulását, semmi alap sincs annak megkövetelésére, hogy a tartozásátvállalót tájékoztassa a devizaalapúságban rejlő kockázatokról.

Más a helyzet abban az esetben, ha az eredeti adós nem kapta meg a szükséges tájékoztatást a pénzügyi intézménytől; ebben az esetben a tartozásátvállaló is – mint az eredeti adós jogutóda – hivatkozhat a hitelezővel szemben arra, hogy a szerződés árfolyamkockázatra vonatkozó kikötése nem világos és nem érthető volta miatt tisztességtelen, és ezért a szerződés semmis.

4. Az Európai Unió Bíróságának C-621/17., C-34/18. és C-260/18. sz. ítéleteinek megvitatása

A Konzultációs Testület megvitatta az Európai Unió Bíróságának C-621/17., C-34/18. és C-260/18. sz. ítéleteinek értelmezésével kapcsolatosan felmerült kérdéseket, és a Konzultációs Testület tagjainak többsége egyetértett a szóban forgó ítéleteknek a Kúria 2019. október 11-ei Sajtóközleményben kifejtett értelmezésével.

Dr. Wellmann György s. k.
kollégiumvezető

Dr. Pomeisl András József s. k.
jegyzőkönyvvezető